

Régiók Bizottsága vélemény Tárgy: „Javaslat az Európai Parlament és a Tanács határozatára a Kultúrák közötti párbeszéd európai évéről (2008)”

(2006/C 206/08)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

tekintettel az Európai Bizottság „A Kultúrák közötti párbeszéd európai évéről – 2008” tárgyban készült javaslatára (COM(2005) 467 final);

tekintettel az Európai Bizottság 2005. november 16-i határozatára arról, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 128. cikkének alapján kikéri a Régiók Bizottsága véleményét;

tekintettel Elnökségének 2005. április 12-i határozatára arról, hogy a „Kultúra és oktatás” szakbizottságot vélemény kidolgozásával bízta meg e tárgyban;

tekintettel az EK-Szerződés 151. cikkére, amely kimondja, hogy „a Közösség az e szerződés egyéb rendelkezései alá tartozó tevékenységei során, különösen kulturái sokszínűségének tiszteletben tartása és támogatása érdekében, figyelembe veszi a kulturális szempontokat”;

tekintettel az Unió Alapjogi Chartájának 22. cikkére, amely szerint „az Unió tiszteletben tartja a kulturális, vallási és nyelvi sokféleséget”;

tekintettel a kulturális tartalmak és a művészi kifejezés sokféleségének védelméről szóló, 2005. október 20-i UNESCO-egyezményre;

tekintettel a „Kultúra, oktatás és kutatás” szakbizottság 2006. március 1-jén elfogadott véleményére (CdR 44/2006 rev1, előadó: Mátis András, Szirák polgármestere (HU/UEN-EA));

a 2006. április 26–27-én tartott 64. plenáris ülésén (az április 27-i ülésnapon) elfogadta a következő véleményt:

1. Bevezetés

felélénkült cserefolyamatoknak az összeadódó hatása növeli az Európában élő polgárok közötti kölcsönhatásokat;

A Régiók Bizottsága

1.1 **hangsúlyozza**, hogy Európa ereje a sokszínűségében rejlik. A kulturális, nyelvi, etnikai és vallási sokszínűség tisztelete az európai integráció mögött álló alapelvek egyike. Az integráció nem a különbségek eltüntetéséről vagy egységes identitás kialakításáról szól, hanem az Európa népei közötti nagyobb együttműködés és megértés előmozdításáról;

1.2 **tudomásul veszi**, hogy az Európai Unióban a migráció jelenleg komoly méreteket ölt. A különböző közigazgatásoknak minden tőlük telhető meg kell tenniük annak érdekében, hogy a bevándorlók a kultúrák közötti cserekapcsolatok forrásává váljanak, valamint azért, hogy teljes mértékben beilleszkedjenek az európai társadalmakba;

1.3 **tudomásul veszi**, hogy az Európai Unió egymást követő bővítéseinek, az egységes piac teremtette nagyobb mobilitásnak, a korábbi és napjainkban zajló migrációs hullámoknak, továbbá a kereskedelem, az oktatás, a szabadidő és az általános globalizáció révén az Európán kívüli világgal folytatott

1.4 **üdvözli** az Európai Bizottság kezdeményezését a Kultúrák közötti párbeszéd európai évével kapcsolatban, és egyetért az év kulcsfontosságú célkitűzéseivel, melyek a következők: az európai polgárok és az Európai Unió területén élő valamennyi polgár figyelmének felhívása a közös európai kulturális értékekre, valamint az aktív és a világra nyitott európai polgárság megteremtésének jelentőségére, amely méltányolja a sokszínűséget annak minden formájában, és alapjául az Unió közös értékeinek tiszteletben tartása szolgál. A kultúrák közötti párbeszédnek szentelt „Európai év” egyedülálló eszközt jelent a figyelem felkeltése, s így a polgárok bevonása terén; a „kultúrák közötti” ez esetben azt jelenti, hogy a párbeszéd képes a társadalom valamennyi területét és alkotórészét bevonni;

1.5 **üdvözli**, hogy a tagjelölt országokat a kultúrák közötti párbeszédet előmozdító egyéb kezdeményezések révén fokozottan bevonják az Európai Év tevékenységeibe; és **helyesli** annak figyelembevételét, hogy a Kultúrák közötti párbeszéd európai éve egészítse ki az EFTA-országokkal, a nyugat-balkáni országokkal és az európai szomszédsági politika partnerországaival együtt végrehajtandó, a kultúrák közötti párbeszéd előmozdítására irányuló különböző intézkedések valamennyi külső aspektusát;

1.6 **Hangsúlyozza**, hogy a helyi és regionális önkormányzatok:

- fontos hatáskörökkel rendelkeznek a kulturális tevékenységek és a kultúrák közötti párbeszéd előmozdítása terén, és jelentős szerepet kapnak gazdag kulturális sokféleségünk alakításában és támogatásában, valamint a különféle társadalmi csoportok integrálásában;
- kulcsfontosságú szerepet töltenek be a bevált gyakorlatok elterjesztésében és alkalmazásában, valamint az e téren folytatott tapasztalatszerzésben, különösen a kulturális ágazat többdimenziós helyi és regionális szervezeteinek koordinálása révén, az összes érintett szereplő bevonásával.

2. A kultúrák közötti párbeszéd jelentősége

A Régiók Bizottsága

2.1 **hangsúlyozza**, hogy az európai integrációs folyamat egyik alapelve a kulturális sokféleség tiszteletben tartása és előmozdítása. A kulturális sokféleség a gazdagság forrása, amelyet meg kell őrizni, erényeit pedig Európa identitásának egyik fő jellemzőjeként nagy becsben kell tartani. A kultúrák közötti párbeszéd ebből a szempontból a kulturális sokféleség megértésének kulcsfontosságú eszköze;

2.2 **hangsúlyozza**, hogy a kultúrák közötti párbeszéd elősegíti a jobb megértést, különösen a kulturális tradíciók, a vallási gyakorlat és a történelem tekintetében. Emellett mind a más kultúrák iránti érzéketlenség, mind a leminősítés, valamint a rasszizmus és az idegengyűlölet erősödésének veszélyeitől is megvédhet, amelyek ösztönzik az antiszociális viselkedést. A Régiók Bizottsága hangsúlyozza, hogy a kultúrák közötti együttműködést fokozni kell annak biztosítása érdekében, hogy a népek erősödésének és egyesítésének eszközei legyenek egy többnyelvű, többkultúrájú Európában ⁽¹⁾;

2.3 **hangsúlyozza**, hogy a kultúrák közötti párbeszéd elősegíti továbbá az egyes társadalmi csoportok radikalizálódásának csökkentését;

2.4 **hangsúlyozza**, hogy különösen a migránsok eredményesebb beilleszkedését kívánja támogatni;

2.5 **hangsúlyozza**, hogy a kultúrák közötti párbeszéd segíthet a magán-, a társadalmi és a polgári élet alapvető értékeinek – amilyen például a szolidaritás, a tolerancia, a demokrácia és a kulturális sokféleség megértése – továbbításában. A kultúrák közötti párbeszéd elősegítheti a különböző kultúrák csoportjai közötti kommunikáció képességét és a civil társadalomban való részvételt. Egy ilyen jellegű párbeszéd létfontosságú, mivel a rasszizmus, az idegengyűlölet és a súrlódások egyre gyakoribb jelenségek. A különbözőség joga nem szolgáltatathat alapot a jog különbözőségére;

2.6 **hangsúlyozza**, hogy a kultúrák közötti párbeszéd segíthet a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a bevándorlók társadalmi kirekesztettségének, elszigeteltségének és a társadalom peremére kerülésének enyhítésében. A kultúra és a kulturális tevékenységekben való részvétel új lehetőségeket biztosíthat számukra identitásuk és önbecsülésük erősítésére és arra, hogy új helyet foglaljanak el a társadalomban;

2.7 folyamatos támogatási eszközt **kér** a kultúrák közötti párbeszéd és az ehhez kapcsolódó tevékenységek elősegítésére önkormányzati szinten a már meglévő kezdeményezések támogatására, valamint a polgárok közötti kulturális cserék erősítésére számos intézkedésen keresztül, a kultúra, a sport, az ifjúság stb. bevonásával;

2.8 **szükségesnek tartja**, hogy valamennyi politikában, de különösen az oktatás-, a szociális és a foglalkoztatáspolitikában, valamint a sport területén nagyobb hangsúly helyeződjön a kultúra horizontális integrációjára.

3. A helyi és regionális önkormányzatok szerepe a kultúrák közötti párbeszéd támogatásában

A Régiók Bizottsága

3.1 **szükségesnek tartja** az Európában kevésbé elterjedt nyelvek és a regionális nyelvek támogatását; ideértve néhány kisebb tagállamban beszélt nyelvet is;

3.2 **hangsúlyozza**, hogy a polgárokhoz való közelségük révén a helyi és regionális önkormányzatok stratégiai szempontból jó helyzetben vannak ahhoz, hogy reagáljanak az Európai Unión belüli különböző kulturális csoportok igényeire és sajátos szükségleteire, valamint hogy hatékonyan mobilizálják a helyi és regionális közösségeket a kultúrák közötti kiterjedtebb párbeszéd előmozdítására;

3.3 **felszólítja** a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy elsődlegesen vegyenek részt a Kultúrák közötti párbeszéd európai éve megvalósításában, különösen az információs kampányok helyi és regionális szintű továbbvitelében. A helyi közösségek képviselői, valamint a hozzájuk való közelségük révén egyedülálló helyzetben vannak ahhoz, hogy a lehető legszélesebb körben tegyék lehetővé a fellépésekhez való hozzáférést, elérve mindenképp a „hátrányos helyzetű” csoportokat, és ennélfogva biztosítsák a rendelkezésre álló lehetőségekből származó előnyök maximális kihasználását;

3.4 **hangsúlyozza**, hogy a nemzetközi diplomácia szintjén túl különösen fontos, mert talán különösen bonyolult is, a kulturális és szociális kirekesztődés elleni programok és szabályozások megfogalmazása helyi és regionális szinten;

⁽¹⁾ CdR 227/98 fin.

3.5 **hangsúlyozza**, hogy a kultúrák közötti párbeszéd hatékony előmozdítása érdekében az alulról jövő kezdeményezések szintjén regionális és helyi szintű együttműködésre van szükség minden érintett szereplő – különösen a szociális partnerek, oktatási és képzési létesítmények, nem kormányzati szervezetek, ifjúsági, sport-, kulturális és vallási szervezetek – részvételével;

3.6 **hangsúlyozza** a kultúrák közötti nemzetközi szintű párbeszéd egyre növekvő fontosságát;

3.7 **kiemeli** ebben az összefüggésben a kulturális tartalmak és a művészi kifejezés sokféleségének védelméről szóló, 2005. október 20-i UNESCO-egyezmény jelentőségét: ennek keretében jött létre először megegyezés a kulturális sokféleségről szóló, főként a kereskedelempolitikai döntésekkel kapcsolatos számos irányvonal és tervet között, és ez teremtett alapot a kulturális téren történő igazgatás új globális oszlopához;

3.8 **méltányolja** az Anna Lindh Alapítvány tevékenységét is a kultúrák közötti euro-mediterrán párbeszéd terén, és reményét fejezi ki az iránt, hogy az alapítvány bevonja munkájába a helyi és regionális önkormányzatokat is.

3.9 **kiemeli** azokat a fontos hozzájárulásokat, amelyeket a régiók és/vagy a települések közötti együttműködés, illetve a testvérvárosi kapcsolatok meglévő programjai nyújtottak a városok és nagyvárosok közötti együttműködés gazdagítása terén;

3.10 **hangsúlyozza**, hogy a helyi és regionális önkormányzatok segíthetnek a kultúrák közötti párbeszéd előmozdításában, amely más politikai szektorokkal (pl. oktatás, képzés, vállalati és foglalkoztatási stratégiák) összhangban fejlődik.

3.11 **hangsúlyozza**, hogy a kulturális cserekapcsolatokat szolgáló összes intézkedés mellett az Európai Unió a minden európai számára közös kulturális elemekre épül, amelyek saját hagyományaikból erednek, és amelyek együttesen képezik az ún. „európai kultúrát”.

4. Konkrét javaslatok

A Régiók Bizottsága

4.1 arra **szólít fel**, hogy a Kultúrák közötti párbeszéd európai éve keretei úgy kerüljenek meghatározásra, hogy az esemény során kipróbált elemek a helyi és regionális önkormányzatok számára kifejlesztendő kommunikációs és csereeszköz alapos elemzésének részét képezzék;

4.2 arra **szólít fel**, hogy a Kultúrák közötti párbeszéd európai éve erősítse a kölcsönhatást, és nyisson párbeszédet az EU összes polgára között az európai integráció eszméjének

előmozdítása érdekében. Továbbá rámutat arra, hogy nem elegendő csupán a sikertörténetek kiemelése, hanem következetes koncepcióra van szükség a sikeres cseremodellek középtávú alkalmazásához;

4.3 **felszólítja** az Európai Bizottságot, hogy az év tapasztalatait vegye figyelembe azokban a tartós cselekvési programokban is, mint például a Kultúra 2007, amelyeknek eleme az interkulturális dialógus;

4.4 ennek érdekében arra **szólítja fel** a tagállamokat, hogy a kulturális dialógus kérdését és programját építsék bele az egyes nemzeti és regionális parlamentek törvényalkotó munkájába, különösen a közoktatás, a kultúra terjesztése és a civil kezdeményezések szabályozása terén;

4.5 **felszólítja** az Európai Bizottságot, hogy a közösségi szintű cselekvések (A. és B. cselekvés) tartalmát konkretizálja, és a használható eszközökről adjon részletes tájékoztatást;

4.6 **megjegyzi**, hogy a javaslattervezethez csatolt, források felosztását tartalmazó mellékletben a Kultúrák közötti párbeszéd európai éve javasolt költségvetésének nagy hányada a közösségi szintű szimbolikus tevékenységek támogatására irányul (8 tervezett fellépés – B fellépés). Az RB felhívja a figyelmet, hogy jobban kell összpontosítani a kis léptékű, különösen a helyi és regionális szintű fellépésekre, amelyek hosszan tartó eredményt hoznak és multiplikátorhatást fejtenek ki a közösségekben, és amelyek az EU kulturális fellépéseihez fontos többletértéket biztosíthatnak. Számos kreatív, kis léptékű helyi kezdeményezést forráshiány miatt nem tudnak megvalósítani, javasoljuk tehát, hogy az Európai Év állítsa fókuszba a kis léptékű helyi kezdeményezéseket, és kérjük, hogy ehhez megfelelő támogatási keretet rendeljenek;

4.7 a létező Európai Migrációs Hálózat tevékenységeinek támogatására **szólít fel**, mely olyan fórum, amely lehetővé teszi uniós szintű vita folytatását a bevándorlás kérdéséről, illetve a bevándorlói csoportok marginalizálásáról, a kulturális félreértések kezelése, illetve a döntéshozók és a nyilvánosság tájékoztatása érdekében;

4.8 **szükségesnek tartja** a helyi közösségek szociális hálózatainak pozitív elismerését, mivel ezek nagyon fontos közvetítői, motiválói és katalizátorai az egyes kultúrák közti dialógusoknak;

4.9 **hangsúlyozza**, hogy a helyi és regionális önkormányzatok bevonása az „Európai Év” megvalósításába tűnik a leghatékonyabb módszernek annak biztosítására, hogy az „Európai Év” eljusson az európai polgárokhoz. A helyi és regionális dimenzió beépítése az „Európai Év” eseménybe elengedhetetlen annak sikeréhez;

4.10 **felszólítja** az Európai Bizottságot, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat vonja be a Kultúrák közötti párbeszéd európai éve megvalósításába, különösen az információs kampányok helyi és regionális szintű továbbvitele céljából;

4.11 **kéri**, hogy kiemelten támogassa azon programokat, amelyek olyan összművészeti megközelítést alkalmaznak, ahol a különböző művészeti ágak egymás mellett – akár egy központi gondolatra felfűzve – egységként jelennek meg;

4.12 **kéri** az Európai Bizottságot, hogy a 2008-as Európai Évnek legyen egy rövid fő üzenete/gondolata, amely minden európai polgár számára érthetővé teszi az „Egység

a sokféleségben” szlogent. **Kéri** továbbá, hogy különösen támogassa azon projekteket, amelyek előtérbe helyezik a közös európai kulturális hagyományok feltérképezését és/vagy jövőre irányuló elképzeléseket mutatnak be ezzel kapcsolatosan.

4.13 **kéri**, hogy a különböző közösségi intézmények által a Kultúrák közötti párbeszéd éve keretében kidolgozott, kulturaközi integrációt szolgáló intézkedéseket értékeljék a tekintetben, hogy milyen módon járultak hozzá a kultúra segítségével a bevándorlók társadalmi beilleszkedéséhez, támogatva azt, hogy ők Európa számára inkább értéket, mintsem problémát jelentsenek.

5. A Régiók Bizottsága ajánlásai

1. ajánlás

5. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<p style="text-align: center;">5. cikk</p> <p style="text-align: center;">A tagállamok együttműködése</p> <p>Az egyes tagállamok kijelölnek egy nemzeti koordinációs testületet, vagy egy annak megfelelő adminisztratív szervet, amelynek feladata, hogy megszervezze e tagállamnak a Kultúrák közötti párbeszéd európai éve elnevezésű rendezvénysorozatban való részvételét. Az egyes tagállamok biztosítják, hogy ez a testület nemzeti szinten a különböző feleket megfelelően vonja be kultúrák közötti párbeszédbe. Az említett szerv nemzeti szinten biztosítja a Kultúrák közötti párbeszéd európai évével kapcsolatos intézkedések koordinációját.</p>	<p style="text-align: center;">5. cikk</p> <p style="text-align: center;">A tagállamok együttműködése</p> <p>Az egyes tagállamok kijelölnek egy nemzeti koordinációs testületet, vagy egy annak megfelelő adminisztratív szervet, amelynek feladata, hogy megszervezze e tagállamnak a Kultúrák közötti párbeszéd európai éve elnevezésű rendezvénysorozatban való részvételét. Az egyes tagállamok biztosítják, hogy ez a testület nemzeti szinten a különböző feleket, köztük a helyi és <u>regionális önkormányzatokat</u>, megfelelően vonja be kultúrák közötti párbeszédbe. Az említett szerv nemzeti szinten biztosítja a Kultúrák közötti párbeszéd európai évével kapcsolatos intézkedések koordinációját.</p>

Brüsszel, 2006. április 27.

a Régiók Bizottsága
elnöke
Michel DELEBARRE